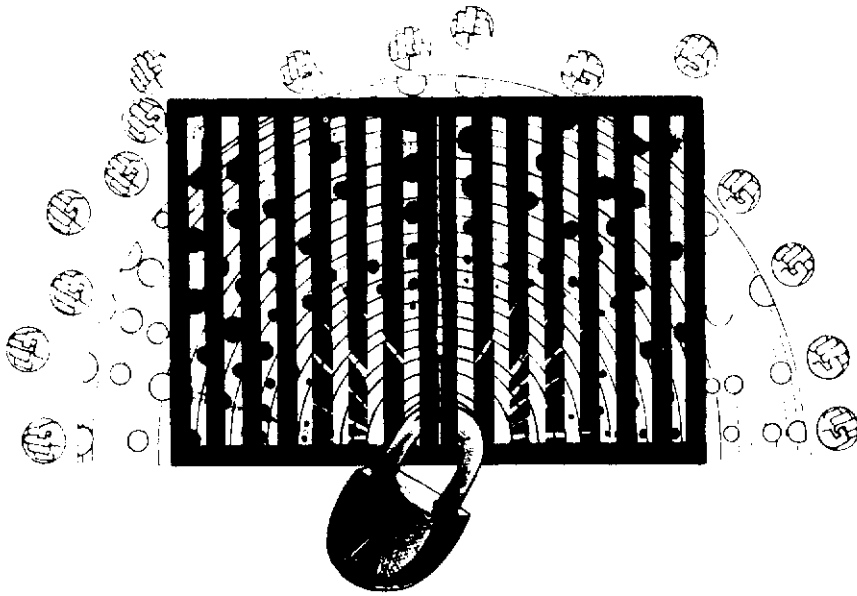

تشکیلات سادات علوی چگونه رهبری میشد؟

بسم الله الرحمن الرحيم

مسلم است که در یک مقاله کوتاه نمیتوان شخصیت والای امام هفتم موسی بن جعفر (ع) را بررسی کرد. خونهای به ناحق ریخته شده امامان پاک انگیزه‌ای است برای هر فرد مسلمان که با کنکاش در زندگی امامان و رهنمود گرفتن از شیوه زیستنشان راه و روشی منطبق با سیره ائمه اطهار برای فرد انتخاب کنند. بسیار باید دقت کرد که در تحلیل زندگانی امامان دچار یکسوتگری نشده و زندگی امامان را تنها از یک بعد مورد بررسی قرار نداد. اما در هر حال امامان شیعه در توالی زمان با اوضاع و احوال گوناگونی سروکار داشته‌اند و هر کدام بنا به شرایط دوران خود برای حفظ تشیع شیوه‌های مختلفی بکار برده‌اند که چه بسا مخالف شیوه‌های سایرین باشد. این مسئله باید شکافته شود که اگر در زندگی امام هفتم بیشتر به بعد مبارزه تشکیلاتی او پرداخته شده است این به معنای نفی سایر

دوره امامت موسی بن جعفر (ع) مقارن بود با آخرین سالهای حکومت سیاه منصور دوانقی و دوره خلافت موسی بن مهدی ملقب به هادی و ۱۳ سال حکومت هارون الرشید. خلفای عباسی از همه شگردها برای بسط و تحکیم موقعیت خویش سود برده و با به خدمت گرفتن جیره خوارانی که عمدتاً بار مذهبی داشتند خواص و عوام را از چرانی نوع حکومتش بدور نگاهداشته بودند. خلفای عباسی کارانی خاصی در امر سیاست‌زدایی توده داشتند و در این راه موفق نیز بودند و مردم غالباً دور از حوادث سیاسی زمان خود غالباً به مسائل فرعی می‌پرداختند و امام موسی کاظم در چنین دورانی زمام امامت را بدست گرفت. برای او آگاه کردن مردم یک امر بسیار مشکلی بود و باید از راههای گوناگون به این کار می‌پرداخت. امام موسی کاظم بسیار ساده زندگی میکرد و از مال دنیا هیچ برای خود نگاه نمیداشت الا به ضرورت

اطرافیان را به زیر سوال ببرند. امام بادشمنان خود نیز به مدارا رفتار میکرد و سعی فراوان داشت آنها را که زیاد از فطرت انسانی شان دور نشده بودند به صراط مستقیم بیاورد و روایت است که عمر بن خطاب که در مدینه همیشه موسی بن جعفر (ع) را اذیت و آزار میکرد از رفتار موسی بن جعفر (ع) به جایی رسید که از مریدان حضرت گردید.

* وجه غالب در زندگی امام هفتم که غایت تلاشش بود سازمان دادن سادات علوی بود تا بایک مبارزه حساب شده و تشکیلاتی حکومت فاجر را سرنگون سازد.

امام در نماز سجده‌های طولانی به جای می‌آورد و از ضعف‌دستگیری میکرد و نماز شب بپا میداشت و در مقابل مخالفان خود بسیار صبور و حلیم بود از این جهت به کاظم مشهور شد.

اما وجه غالب در زندگی امام هفتم که غایت تلاشش بود سازمان دادن سادات علوی بود تا با یک مبارزه حساب شده و تشکیلاتی حکومت فاجر را سرنگون سازد. امام با گردآوری سادات علوی و شاگردان پدر بزرگوارش تشکیلاتی در خور برای ستیز با هارون گرداورد و در این مبارزه متحمل زجرهای فراوان و حبسهای بسیار گردید.

یاران امام با نفوذ در ازگانه‌های حکومتی و پیوند با توده توانسته بودند به مقدار قابل توجهی نهضت خویش و آرمانهای مقدس امام هفتم را به خواص و عوام بشناسانند و گروهی از مردم را به هوادارای خود جلب کنند. در این مورد می‌توان به بقیه در صفحه ۶۱

در روایت است که ابراهیم بن عبدالحمید گفت: وارد خانه موسی بن جعفر (ع) شدم همان اطاقی که در آن نماز میخواند در خانه جز حصر و شمشیری ندیدم.

و از این راه نظر مردم را به زندگی اشرافی خلفای عباسی توجه میداد. در روایت است که ابراهیم بن عبدالحمید گفت: وارد خانه موسی بن جعفر (ع) شدم همان اطاقی که در آن نماز میخواند در خانه جز حصر و شمشیری ندیدم! امام موسی بن جعفر (ع) با اطرافیان خود آنچنان رفتار میکرد که همگی دل به مهر او بسته و خوی نیک و رفتار پسندیده اش را سرمشق قرار داده و این را اشاعه می‌دادند تا از این طریق زورگرونی‌ها و بدرفتاریهای هارون و

خصایص نیکوی او نیست. بطور مثال امام جعفر صادق (ع) در طول مدت امامت خویش از تضاد و درگیری مدعیان حکومت سود برده و با تشکیل کلاسهای درس و فحش بنیانی محکم برای فقه و سایر علوم شیعه پی‌ریزی کرد. پس، با این روش به تحلیل زندگانی امام هفتم می‌نشینیم.

امام موسی کاظم (ع) در سال ۱۲۸ هجری در ابواء که منزلی است بین مکه و مدینه از دهات اطراف مدینه چشم به جهان گشود.

جهاد

خصوصیت مسئولین....

ندارد، نیست پس باید کاری کنی که خوش بینی نسبت به مردم «رعیت» را بدست آوری، زیرا خوش بینی رنج زیاد را از تو دور می سازد و سزاوارترین شخص برای خوش بینی کسی است که بهتر او را آزموده باشی و سزاوارترین کس برای بدبینی کسی است که بد آزمایش داده باشد.

می بینیم که تاکید حضرت همچنان بر روی مردم دوستی و حسن ظن نسبت به مردم است و باور این مطلب که اگر رابطه حاکم و مردم بر اساس اسلام و براساس حسن ظن و همکاری متقابل صورت بگیرد، همان چیزی خواهد بود که اکنون در ایران وجود دارد. که وقتی مسئولین با کنایه و اشاره می فهمانند که درجه ها احتیاج به نیرو

هست. چندین برابر نیاز، افراد مراجعه می نمایند که مسئولین دیگر قدرت جذب آنها را ندارند ولی مردم همچنان اصرار می نمایند و عده ای حتی بعزت اعزام نشدن به جبهه (و در معرض شهادت قرار نگرفتن) دست به تحصن می زنند! ولی همانگونه که امام خمینی بارها به مسئولین تذکر داده اند باید کاری کرد که این رابطه هرچه بیشتر استوار شده و گسترش یابد و در این رابطه امام علی (ع) توصیه های عملی بسیار نموده اند که یکی از این توصیه ها که در این قسمت بیان شده است، مسئله نرنجاندن مردم و سبک کردن هزینه زندگی است «در اینجا به دو بعد مسئله اشاره شده است، یکی بعد معنوی و روانی و دیگری بعد اقتصادی، در بعد روانی اصولاً نباید موجب رنجش و گرفتاری و معطلی مردم را فراهم ساخت و این مسئله ای است که در نهادهای باقیمانده از رژیم گذشته و در بوروکراسی و کاغذ بازی ها همچنان باقی است ولی نهادهای جوشیده از

«ادامه دارد»

تشکیلات سادات علوی....

کتاب بحارالانوار جلد ۱۱ مراجعه کرد که روایات متعددی در این زمینه ها آورده است و ما به ذکر چند نمونه اکتفا می کنیم.

در این زمینه ها از جعفر بن محمد بن اشعث نام برد که توانسته بود در دستگاه خلافتی نفوذ کرده و شغل استادی یکی از فرزندان خلیفه را بدست آورد و از آنجا اخبار حکومت را به امام برساند. قیام خونین «فتح» که حسین بن علی از نزدیکان امام به یاری چند ده تن از شیعیان مخلص بوجود آورده بودند که به نبردی بزرگ با یاران خلیفه دست زدند و جنگی شهید شدند. و روایتی دیگر حکایت می کند که در یک شب ۶۰ تن از یاران امام بدست حمید بن قحطه طائی طوسی گردن زده شدند. نشان از کین تیزی شدید دستگاه نسبت به شیعیان است.

و باز هم در این مقال می توان از روایتی نام برد که هنگامی خلیفه قصد زندانی کردن و تبعید حضرت را داشتند و برای بردن ایشان به بصره از بیم یاران امام چندین کجاوه یک شکل را در یک زمان حرکت دادند تا یاران امام را دچار چند دستگی کرده و از تیغ آنها در امان بمانند، هارون الرشید که صاحب یکی از وسیع ترین حکومتها

شکل گیری جهاد....

روستا داشته باشد. مشکل برخورد ما بیشتر با وزارت کشاورزی است زیرا ارتباط ما با آن بیشتر است. وزارت کشاورزی اشتباهات تصور می کند که وظیفه تامین خدمات روستایی را دارد. وزارت کشاورزی کمترین وظیفه اش این است. آنها مسئولیت سنگین وظایفی که در ابعاد سنگینی در آن وزارتخانه برودشان گذاشته شده فراموش کرده اند. اقتصاد مملکت ما حرکت نمیکند. تاکی باید اقتصاد ما به نفت متکی باشد و از این همه امکانات خدادادی محروم باشیم! طرح خدمات روستایی برای وزارت کشاورزی یک طرح شعاری است. شعار است که وزارت کشاورزی به روستاها می خواهد برسد، بلکه نمیتواند. ما امیدواریم که مسئولین، مسئولیت خود را درک کنند و اگر نمیتوانند مسئولیت خود را انجام دهند نپذیرند. ما مطمئنیم که اگر وظایف مشخص شود و استعدادهای نهفته ملت بکار گرفته شود و با مسائل برخورد صحیح و اسلامی شود این مشکلات حل میشود»

لازم به تذکر است که در بعد از ظهر روز سمنار کمیته های تخصصی نیز تشکیل جلسه میدادند.

در طول تاریخ بوده است آن چنان از اوج گیری نهضت علویان به رهبری امام هفتم به هراس افتاد و مستاصل شد که چاره را در زندانی کردن آن حضرت دید تا شاید بخيال خام خود نهضت علویان را خاموش کند و دستور زندانی کردن حضرت را داد. امام هفتم در زندان آنطور رفتار کرد که تمام زندانبانان و کسانی که به نحوی در زندانی کردن او دست داشتند از کرده خود پشیمان شدند و فضل بن یحیی یکی از این کسان بود. موسی بن جعفر (ع) در آن دوران سیاه ظلمانی حکومت خلفای جور، خورشیدی بود که می درخشید و از پرتو نورش هر لحظه حکومت عباسی به پرتگاه سقوط نزدیکتر میشد و آخر الامر هارون الرشید امام هفتم را خود در زندان به شهادت رساند تا شاید محور نهضت علویان را از بین ببرد و این کار را هم کرد. اکنون بر ما بیروان خط خونین تشیع است که میلاد این امام بزرگوار را فرصتی شمرده و با رجوع به کتب تاریخی از زندگی آن حضرت درس بگیریم و نهضت اسلامی مان را یاری ببخشیم.

توضیح - روایات تماماً از کتساب بحارالانوار جلد ۱۱ تالیف مجلسی اخذ شده است.